dosar nr. 4-25088492-05-4r-06042026

Judecătoria Cahul, sediul Central

Judecător Aliona Sârbu

CURTEA DE APEL SUD, SEDIUL CAHUL

D E C I Z I E
în numele Legii

30 iulie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**
judecătorii **Andrei SCRIPCENCO și Inga GORLENCO**

a judecat fără prezența părților recursul ordinar, declarat de Busuiuc Maria împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026, pronunțată în cauza contravențională la contestația depusă de Busuiuc Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia în temeiul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional,

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 30 mai 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Calmoi Maria-Olivia a întocmit în privința Mariei Busuiuc procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 415418, pe faptul că, *pe parcursul anului 2024, Busuiuc Maria, aflându-se în *****, având scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din anul 2024, a primit 11 tranzacții cu mijloace bănești prin intermediul aplicației mobile ПСБ din Federația Rusă de la persoane cointeresate din cadrul unui partid politic, acțiuni de corupere cauzând pagubă morală societății civile.*

Acțiunile Mariei Busuiuc au fost încadrate în prevederile art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, conform indiciilor: *Coruperea electorală pasivă.*

Prin decizia agentului constatator, Busuiuc Maria, în temeiul 47^1 alin. (1) Cod contravențional, a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei.

Manifestându-și dezacordul cu tragerea la răspunderea contravențională și pledând nevinovată, Busuiuc Maria, în ordinea art. 448 Cod contravențional, la 11 iunie 2025, a depus

contestație la organul emitent, care ulterior, la 18 iunie 2025, a fost remisă instanței de judecată pentru examinare în fond.

Potrivit contestației, se solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025 și decizia de sancționare în privința Mariei Busuiuc în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional cu încetarea procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026, s-a respins ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de Busuiuc Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, și deciziei de sancționare contravențională din aceeași dată.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul și decizia de sancționare contravențională din aceeași dată, prin care Busuiuc Maria a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 471 alin. (1) din Codul contravenţional și sancționată cu amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalent cu 25000,00 (douăzeci și cinci mii, 00) lei, s-a menţinut fără modificări.

Solicitarea și motivele recurentului.

La data de 01 aprilie 2026, Busuiuc Maria a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă contestația integral.

Recurenta Busuiuc Maria cu hotărîrea judecătorească nu este de acord şi consideră că este neîntemeiată şi ilegală, adoptată cu încălcarea legislaţiei în vigoare, din următoarele considerente:

Conform contestaţiei s-a menţionat, ca agentul constatator eronat a interpretat şi încadrat juridic acţiunile sale, procesul verbal este întocmit eronat iar fapta contravenţiei nu este clară, scrisă neciteţ, nu a existat nicio acţiune de pretindere şi primire a bunurilor pentru a exercita un drept electoral, nu au fost respectate drepturile procedurale, nu au fost explicate drepturile, nu a fost asigurat dreptul la apărare, faptele descrise în procesul-verbal şi decizia de sancţionare nu au nicio legătură cauzală cu norma materială invocată şi sancţiunea contravenţională aplicată. Indică, gravitatea încălcărilor principiul individualizării pedepsei, nu a fost demonstrată vinovăţia persoanei, prin aplicarea sancţiunii este grav încălcat dreptul la libera exprimare, asociere şi întrunire şi întrunire, păstrarea acestei sancţiuni va însemna un grav abuz şi o iminentă condamnare a ţării de către CtEDO.

Astfel susține că, recurentul a fost sancţionat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o ceea ce constituie temei de încetare a procesului contravenţional constituie inexistenţa faptului contravenţiei, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravenţional, temeiurile de încetare a procesului contravenţional.

Invocă că, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor - verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul, (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În raport cu cele enunţate, susține că, art. 425 alin. (2) al Codului contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului - verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul- verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La fel mai menționează că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, a definit procesul- verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui. Fiind întocmit de un agent al statului aflat în exerciţiul funcţiunii, procesului verbal de contravenţie trebuie să i se recunoască valoare probatorie sub aspectul constatării stării de fapt.

În acest sens remarcă că în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg se reţine în mod constant că prezumţiile nu sunt în principiu contrare Convenţiei. Astfel, în Hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku contra Franţei, Curtea a reţinut că prezumţiile sunt permise de Convenţie dar nu trebuie sa depăşească limitele rezonabile ţinând seama de gravitatea mizei şi prezervând drepturile apărării.

În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul - verbal cu privire la contravenţie nu face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Reieşind din normele legale sus enunţate, dar şi analizând circumstanţele cauzei contravenţionale, invocă recurentul că, agentul constatator nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susţinerea actului de constatare şi propunerii de sancţionare, mai mult, nu a demonstrat vinovăţia lui de comiterea contravenţiei imputate. Susține că, însăşi agentul constatator în şedinţa de judecată a confirmat instanţei că nu cunoaşte suma mijloacelor băneşti prin care presupus ar fi fost corupt electoral, nu cunoaşte valuta şi nici măcar nu cunoaşte Contul bancar de unde ar fi fost efectuat transferul sau contul bancar unde ar fi fost primit transferul. Circumstanţe care judecătorul în hotărîrea din 17 martie 2026 a omis să le dea o apreciere. Mai invocă că s-a constatat că, atît pe parcursul anului 2024 cît și în prezent contestatarul deține telefon cu butoane pe care este imposibil de instalat careva aplicații.

Concomitent prin Hotîrîrea din 17 martie 2026, Instanța de judecată neargumentat şi neprobat constată că sms-urile poartă un caracter economic şi faptul că « coruperea electorală a fost realizată prin intermediul aplicației PSB» - ori nu există nici o probă ce ar confirma că Ivan Curdulov a descărcat şi accesat aplicația PSB pe telefonul său. Agentul constatator a declarat în ședința de judecată că nu a constatat existența căreiva aplicații pe telefon. Din 09 aprilie 2025 (data înregistrării sesizării în IP Cahul) pînă la întocmirea procesului verbal nu a efectuat nici o acțiune ci sa limitat la acele acte anexate la sesizare.

Relatează recurentul că, pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală", în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea daca o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală" sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional - potrivit dreptului intern, fapta săvârşită de

petiţionar atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţeniilor şi are aplicabilitate generală; natura şi gravitatea sancţiunii aplicate.

În ceea ce priveşte sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv şi punitiv, deci, scopul acesteia.

Consideră că, astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art.6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a petentului şi o măsură de prevenire a săvârşirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

Având în vedere cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este acuzat petentul reține că reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

Cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie şi prevăzute de Codul contravenţional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi.

În ordinea celor menţionate, susține că, existenţa faptei contravenţionale şi comiterea acesteia cu vinovăţie de către persoana specificată în procesul verbal contravenţional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Mai invocă avocatul că, la materialele cauzei contravenţionale nu există nici o probă administrată potrivit prevederilor art. 425 Cod contravenţional, care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil că, recurentul a comis fapta incriminată. În acest sens, la procesul-verbal cu privire la contravenţie întocmit în privinţa petiţionarului, sunt anexate înscrisuri, dar acestea nu pot fi reţinute de către instanţă ca probe care să permită verificarea obiectivă a faptelor invocate de agentul constatator.

Mai menționează că, instanţa de judecată reţine că în cauzele contravenţionale, acuzaţii beneficiază de dreptul la prezumţia de nevinovăţie. Acest fapt derivă din prevederile art. 375 alin. (1) Cod contravenţional.

Astfel consideră că, în speţă, existenţa faptei contravenţionale şi eventuala comitere a acesteia de către acuzatul contravenţional urma să fie demonstrată potrivit standardului dincolo de orice dubiu rezonabil. Aşa cum a fost specificat la alineatele anterioare agentul statului nu a administrat careva probe care să permită formarea unei concluzii certe că petiţionarul a comis fapta stabilită de art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional.

Relatează că, în speţă s-a constatat că, prin decizia cuprinsă în procesul-verbal încheiat de către agentul constatator petentul a fost sancţionat cu amendă în baza art. 47/1 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind reţinut în sarcina acesteia că, în perioada anului 2024, ultimul folosind aplicaţia mobilă cu identificatorul „PSB" (Federaţia Rusă), a pretins, a acceptat de a primi mijloace băneşti pentru coruperea electorală în favoarea blocului politic „Şansa”, „Pobeda” în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a Referendumului din 20.10.2024.

Obiectul material sau imaterial al contravenţiei de corupere electorală pasivă este desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă”. Latura obiectivă a contravenţiei specificate la art.47^1 Cod contravenţional constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă. Modalitatea normativă a acţiunii prejudiciabile de acceptare şi primire a mijloacelor băneşti, ce este incriminată petentului, constituie acceptarea şi recepţionarea efectivă a mijloacelor băneşti de către făptuitor.

Cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina petentului, în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute de către agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie contestat, prin probe certe şi de nefăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acţionează principiul in dubio pro reo.

Cu privire la plenitudinea/corectitudinea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie (nulitatea procesului verbal), atrage atenţia asupra neconcordanţelor şi dubiilor majore cu privire la stabilirea cu precizie a timpului săvârşirii presupusei fapte de corupere electorală, în procesul verbal consemnându-se pe de o parte intervalul „anul 2024 şi până în prezent" iar pe de altă parte fiind indicat prin probele anexate, extras din table excel, agentul prezintă data şi ora concretă cînd au fost recepţionate/expediate mesajele adică date certe despre primirea de către persoană a unor SMS-uri prin intermediul unei pretinse aplicaţii, fiind unul foarte aproximativ şi suficient de incert pentru constatarea exactă a circumstanţelor de timp a săvârşirii faptei (inclusiv în ce priveşte posibilitatea determinării curgerii termenului de prescripţie privind tragerea la răspundere contravenţională).

Relatînd totodată că, potrivit exigenţelor impuse de art.6 par.3 lit.a) din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, orice acuzat are, mai ales, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, despre natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa.

Agentul constatator nu a indicat în cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenţie nici care sunt indicii calificativi ai faptei şi care sunt consecinţele juridice ale acţiunilor contravenientei. Or, potrivit prevederilor art.443 alin.(1) lit. d) şi e) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice.

Consideră că dacă o persoană contestă procesul-verbal emis în temeiul art.47^1 din Codul contravenţional şi nu există alte probe în afară de procesul-verbal (contestat de către contravenient), instanţa trebuie să admită contestaţia şi să anuleze sancţiunea. Astfel susține că, se încalcă grav dreptul la un proces echitabil şi prezumţia de nevinovăţie.

În opinia instanţei de judecată, faptul că persoana apare pe o listă de presupuse persoane implicate sau că ar fi instalat o aplicaţie (fără a demonstra utilizarea ei pentru scopul presupus), în condiţiile în care nu există dovezi clare despre data, suma sau beneficiul concret (bani extraşi, primiţi sau folosiţi), nu este suficient pentru a demonstra vinovăţia dincolo de orice îndoială rezonabilă, nici măcar în cadrul unei proceduri contravenţionale.

Susține recurentul că, drept problemă majoră identificată în cazul de raport, lista de persoane invocată de agentul constatator (din care ar face parte şi contravenienta) nu este, prin ea însăşi, un mijloc de probă concludent. Trebuie să se dovedească de unde provine lista, cine a întocmit-o, care este sursa sa factuală, dacă a fost întocmită de o autoritate sau e doar o afirmaţie. De altfel, acel extras din presupusa listă la care se referă agentul constatator, nu îşi are demonstrată proveniența, nu este semnată nu este denumită, nu este menţiune despre faptul că ar constitui anexă a vre-unei probe (măsură de investigaţie, acţiune de ridicare sau cercetare la faţa locului, constatare tehnico-ştiinţifică ori alt mijloc de probă) acumulată în corespundere cu prevederile art.93-94 din Codul de procedură penală sau art.425 din Codul contravenţional.

Legat de sursa informaţiei privind acceptarea mijloacelor băneşti de către contravenient, susține că, aceasta este invocată drept fiind raportul de analiză informaţional criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal. Totuşi susține că, datele din

acel raport, nu se referă expres/nemijlocit la persoana contravenientului şi nu reflectă date personale ale acestei persoane sau alte date care în alt mod ar identifica-o drept parte a investigaţiei.

Astfel invocă că, nu este clar din care considerente agentul constatator consideră acest raport de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal ca fiind probă, aşa cum prevederile art.425 alin.(2) din Codul contravenţional, prevede expres că în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:

- procesul-verbal cu privire la contravenţie,
- procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor,
- procesul-verbal de percheziţie,
- procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului,
- procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod,
- explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional,
- declaraţiile victimei, ale martorilor,
- înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Calificând acest raport ca şi înscris pentru a-1 putea considera mijloc de probă în sensul articolului 425 din Codul contravenţional, instanţa de judecată atrage atenţia că el nu a fost administrat în cadrul procedurii contravenţionale de raport.

Pe de altă parte, el nu poate fi considerat probă nici prin prisma încheierii judecătorului judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2236/2025 din 01.04.2025 privind autorizarea folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional şi mandatului corespunzător, aşa acest raport de analiză informaţional criminală nu constituie actul (proces verbal) prin care se consemnează măsurile speciale de investigaţie în corespundere cu prevederile art.136 din Codul de procedură penală.

Mai mult - raportul de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal conţine menţiunea „a se utiliza doar în cadrul cauzei penale" iar prin încheierea judecătorului V. Negru nr.13-2236/2025 din 01.04.2025 prin care s-a autorizat utilizarea probelor obţinute în cauza penală nr.2023970322 pornită conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal în cauza contravenţională RAP01433516, s-au menţionat care date anume urmează a fi folosite, şi anume: - ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 22.10.2024 privind efectuarea măsurii speciale de investigaţie;

-încheierea şi mandatul judecătorului de instrucţie al judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr.13-7921/2024 din 22.10.2024;

-procesul verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie din 06.11.2024;

-ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurilor speciale de investigaţie.

-raportul de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 nu s-a autorizat drept folosire în cadrul altei cauze, mai exact în cea contravenţională de faţă.

În concluzie invocă că, acest înscris, precum nici pretinsa probă ce derivă din acesta - tabelul-listă cu persoana şi numărul de SMS-uri primite, nu pot fi considerate drept probe admisibile administrate legal şi care ar putea fi puse la baza hotărârii. În alt mod, legat de încheierea şi mandatul judecătorului V.Negru nr.13-2236/2025 din 01.04.2025 invocate drept mijloace de probă de către agentul constatator, relatează că, instanţa de judecată atrage atenţia că prin aceste acte s-a autorizat utilizarea probelor obţinute în cauza penală nr.2023970322 pornită conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181^3 şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal în cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional.

Susține că, instanţa de judecată în cadrul prezentului proces nu a identificat nici o conexiune între cauza contravenţională RAP01 433516 pornită în baza art.47^1 din Codul contravenţional cu cauza contravenţională în cadrul căreia persoana contravenientului a fost diferită justiţiei, cauza aflată în procedura organului de constatare al Inspectoratului de poliţie vizat.

Mai relatează că instanța invocă și, instalarea unei aplicaţii care ar putea permite extragerea de bani nu înseamnă că a şi fost folosită în acest scop. În acest sens, recurentul relatează că, este o prezumţie, şi prezumţiile nu pot ţine loc de probatoriu efectiv (de exemplu, înregistrări bancare rapoarte tehnice, declaraţii etc.) care, în cazul de faţă nu a fost prezentat de către agentul constatator. Din conţinutul (textul) procesului verbal cu privire la contravenţie nu este clar cum anume şi în care circumstanţe el a acceptat şi a primit mijloace băneşti, fiind cerute probe cu privire la acceptarea şi primirea banilor în scopul amintit.

Astfel susține că, agentul constatator nu le-a prezentat, relatînd că, coruperea electorală (art.47^1 din Codul contravenţional) cere o acţiune concretă de primire, pretindere sau acceptare de mijloace băneşti, cu scopul determinat: influenţarea votului. Fără aceste elemente dovedite - nu doar presupuse -nu se poate aplica sancţiunea. În concluzie, adăugarea unei liste şi a informaţiei despre o aplicaţie instalată nu este suficientă pentru a stabili vinovăţia contravenientului în lipsa altor probe clare şi individualizate. Tot aici, menţionează că agentul constatator nu a făcut proba - când anume a fost instalată acea aplicaţie în telefonul persoanei supusă răspunderii şi când anume au fost recepţionate mesajele respective de către contravenient sau dacă acele mesaje au fost în genere accesate sau şi mai mult-utilizate pentru confirmarea pretinderii (acceptării /recepţionării/extragerii) primirii de mijloace băneşti.

Tot la acest aspect, având în vedere perioada indicată de agentul constatator de comitere a faptei la rubrica nr.4 - „timpul săvârşirii", şi anume 11 septembrie - prezent, menționează că, agentul constatator nu a explicat nici cum putea fi calificată fapta drept corupere electorală pasivă în condiţiile în care alegerile prezidenţiale sau referendumului republican s-au epuizat în anul 2024.

Atribuirea persoanei contravenientului unei anumite liste de beneficiari, este făcută în mod unilateral de către un pretins reprezentant al organelor judiciare, fără prezentarea de argumente pe baza cărora s-a reieşit în modul dat. Totodată, mai invocă că, la dosar nu există o expertiză tehnică privind aplicaţia dată, nu există date bancare/financiare dacă s-a produs un transfer, nu există textul SMS-urilor pretins primite de către contravenient, nu există martori sau altă dovadă (tehnică, materială, testimonială) că persoana dată a acceptat sau şi mai mult - extras bani sau a primit fonduri prin intermediul acelei aplicaţii. Nu există nici date cu privire la constatarea în telefonul contravenientului a pretinsei aplicaţii PSB instalate în scopul invocat de agentul statului.

În baza celor invocate, recurentul invocă că, agentul constatator a aplicat sancţiunea contravenţională doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăţia petentului.

Se reţine că, omisiunea respectivă nu a fost compensată de către agentul constatator nici în şedinţa de judecată, deoarece în cadrul şedinţei de judecata agentul constatator n-a prezentat careva probe in vederea primirii și/sau transferul sumelor băneşti în baza aplicaţiei descrise, precum și lipsa unor informaţii din conturile bancare prin care a-r realiza latura subiectiva a contravenţiei.

Respectiv, constată partea apărării că, agentul constatator nu a făcut referire la probele care i-ar fi permis să conchidă că, petentul a comis fapta respectivă, a pretins, a acceptat şi primit careva bunuri si/sau mijloace băneşti, agentul constatator întemeindu-şi soluţia de sancţionare doar pe simpla constatare de instalare în telefonul mobil a persoanei a aplicaţiei „PSB", faptă pentru care legislaţia nu prevede careva pedeapsă, atât timp cât nu v-a fi demonstrată intenţia făptuitorului prin intermediul acestei aplicaţii de a primi careva mijloace băneşti anume în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Astfel invocă că, în lipsă de probe (elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de cod) şi în mod voalat, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie invocând nişte concluzii lipsite de suport, neacumulându-se probe ce ar confirma vinovăţia persoanei, pe când demonstrarea vinovăţiei unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit, administrate în conformitate cu prevederile legale.

Susține că, instanţa de fond a examinat cauza contravenţională fără a ţine cont de toate circumstanţele cauzei, a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Consideră că, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 468 alin. (1) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de* ***15 zile*** *de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau,* ***pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).***

Completul de judecată constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 17 martie 2026, în lipsa Mariei Busuiuc cît și în lipsa agentului constatator.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, Busuiuc Maria a fost prezentă la judecarea cauzei.

Copia actului judecătoresc a fost expediat în adresa părților la 19 martie 2026, la data de 25 martie 2026 recurenta Busuiuc Maria a recepționat copia actului judecătoresc, fapt confirmat prin avizul de recepție. (f.d.76).

Recursul a fost depus în instanța de judecată la data de 01 aprilie 2026, din ce se atestă că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Procedura în fața instanței de recurs.

Art. 471 Cod contravențional stipulează că, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.*

Completul de judecată, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Este de menționat faptul că, părților le-a fost expediată cererea de recurs menționată și prin înștiințarea le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării referinței pînă la 08 mai 2026.

Astfel, ținând cont de faptul că, referința nu a fost depusă până la data stabilită, termen care este unul de decădere, instanța de recurs a examinat cauza în baza materialelor dosarului.

Aprecierea instanței de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Completul de judecată consideră că recursul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026 urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu 473 alin. (1) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat.*

Se menționează că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept și numai în temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravențional.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) Cod contravenientul, *victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin.(8).*

În conformitate cu art. 394 alin. (4) Cod contravențional, *judecarea cauzei în ședință judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.*

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

Dispoziția art. 462 alin. (1) Cod contravențional, statuează că, *hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată şi motivată.*

Raportând la caz prevederile legale enunțate supra, Completul de judecată stabilește că judecarea cauzei trebuie să fie argumentată, potrivit normelor de procedură contravențională și

cu stabilirea tuturor aspectelor pentru soluționarea justă a cazului, în urma căruia instanța de judecată emite o hotărâre legală, întemeiată și motivată.

În motivarea acestei concluzii, Completul de judecată reține corectitudinea soluției judiciare a instanței de fond privind respingerea contestației depuse de contravenienta Busuiuc Maria, ce rezultă dintr-o examinare publică, nemijlocită și contradictorie în sensul art.452 alin. (1) Cod contravențional a cauzei, cu examinarea amplă de către instanța de fond a cauzei cu respectarea strictă a normelor procesual contravenționale prevăzute la art. art. 453–462 Cod contravențional, printr-o apreciere obiectivă în sensul art. 425 Cod contravențional și respectiv 425 alin.(2), (5) Cod contravențional, a probelor acumulate în raport cu care întemeiat a dispus respingerea argumentelor invocate de contestator, corect concluzionând legalitatea atragerii la răspunderea contravențională pe art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că, *pe parcursul anului 2024, Busuiuc Maria, aflându-se în *****, având scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din anul 2024, a primit 11 tranzacții cu mijloace bănești prin intermediul aplicației mobile ПСБ din Federația Rusă de la persoane cointeresate din cadrul unui partid politic, acțiuni de corupere cauzând pagubă morală societății civile.*

Drept urmare, Completul de judecată conchide că prin extrasul din fișierele Excel, anexă la procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație se constată indubitabil faptul că pe numărul de telefon *****, au parvenit mesaje în perioada 17.09.2024-14.10.2024 de la identificatorul PSB, numărul de telefon aparținând lui Busuiuc Maria. (f.d.42, 45). Prin urmare, întreg ansamblu probator administrat pe caz, coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției imputate contravenientei Busuiuc Maria.

Sub acest aspect, Completul de judecată consideră că, prima instanță justificat a conchis că la caz s-a constatat cu certitudine că organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate just de instanță.

Argumentele contravenientului privind lipsa în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, Completul de judecată le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47[1] Cod contravențional, în speță contravenția consumându-se în momentul când ultimul în perioada anului 2024, având calitate de alegător cu drept de vot, a primit personal de la reprezentanții unui partid electoral, prin intermediul contului bancar deținut în instituția bancară „PSB Bank” din Federația Rusă, mijloace bănești care nu i se cuvin, în schimbul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului Republican Constituțional din toamna anului 2024.

Prin urmare, Completul de judecată susține poziția primei instanțe referitor la faptul că, din probatoriul cumulat este demonstrat că, Busuiuc Maria se folosește de numărul de telefon și pe dispozitivul în care este instalată cartela SIM cu nr. de telefon *****, a fost instalată aplicația PSB, iar în perioada 17.09.2024-14.10.2024 a fost accesată aplicația PSB, prin urmare fiind demonstrat pretinderea la bunuri, servicii, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă care nu i se cuvin, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Totodată la caz se concluzionează lipsa erorilor de drept procesual, pretinse a fi admise în sensul art. 443 Cod contravențional de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată constată că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele și just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția contravenientei Busuiuc Maria în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator și cercetate în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, verificate de către instanța de recurs, iar Busuiuc Maria la depunerea contestației în ordinea art. 448 Cod contravențional nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia, faptele constatate de către agentul constatator corect au fost apreciate de către instanța de fond ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

În consecință, Completul de judecată denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, precum și criteriile care au stat la individualizarea pedepsei, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania).

De rând cu aceasta, Completul de judecată nu poate accepta argumentul privind inadmisibilitatea înscrisurilor prezentate de către agentul constatator obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, or aceste date au fost obținute în cadrul unui proces valid, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale și a dreptului privind protecția vieții private și a secretului corespondenței Busuiuc Maria, astfel prin prisma extrasului din rezultatul MSI-Anexa nr.1, colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă – colectare „Moldcell” s-a demonstrat în mod incontestabil implicarea celei din urmă în cadrul unor activități ilegale care în esență a subminat procesul democratic al alegerilor avute loc la 20 octombrie 2024, neavând astfel importanță juridică dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

Subsecvent, instanța de recurs ține a trece în revistă că, înscrisurile prezentate de către agentul constatator obținute în cadrul MSI nu pot fi considerate improprii procedurii contravenționale în cauza Busuiuc Maria, or tocmai rezultatul acestor acțiuni au și fructificat atingerea scopului scontat în constatarea subiectului activ al contravenției care datorită activității sale active a dus la lezarea principiilor democratice al alegerilor nominalizate.

Într-o altă ordine de idei, Completul de judecată menționează că de către Procuratura Anticorupție se desfășoară urmărirea penală nr. 2023970322 pe indicii calificativii ale infracțiunilor prevăzute la art. 181^3, art. 243 alin. (3) lit. a) și b) și art. 284 alin. (1) Cod penal, iar în rezultatul acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit coruperea electorală a mai multor cetățeni ai Republicii Moldova de către reprezentanții partidelor politice, iar faptul dat a generat intentarea mai multor procese contravenționale în vederea verificării informațiilor preliminare stabilite în baza rezultatelor MSI, iar ca urmare a adeveririi acestor informații, au fost trase la răspundere contravențională persoanele vinovate, inclusiv și Busuiuc Maria.

În atare circumstanțe, se relevă pertinența și admisibilitatea probelor acumulate în cadrul MSI, or, anume în rezultatul acestor măsurii a fost stabilit cercul persoanelor implicate în corupere electorală, cu alte cuvinte, acestea au constituit un început de probă (prima facie case), care examinate în mod logic şi în coraport cu alte circumstanțe pot să convingă un juriu independent (judecător) despre existența elementelor contravenției.

Subsecvent, instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi

prezumția de veridicitate, nu au fost răsturnate, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, or, Busuiuc Maria i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, propunând probe în dovedirea susținerilor sale, însă, în lipsa unor date obiective care ar pune la îndoială învinuirea adusă celei din urmă, Completul de judecată conchide că probele acuzării sunt pe măsură să ducă la respingerea recursului, totodată la menținerea fără modificări a soluției emise de prima instanță.

Tot aici, Completul de judecată evidențiază că în speța dedusă judecății nu este pus la dubii dreptul contravenientei Busuiuc Maria la vot, însă norma prohibitivă prevăzută la art. 47^1 Cod contravențional, urmărește scopul asigurării unor alegerii libere și corecte, fără imixtiunii din partea persoanelor terțe. Or, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului la vot, iar coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurate între partidele politice și între candidați. Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor penale.

La fel, este nefondat și argumentul privind ne proporționalitatea sancțiunii aplicate în speță, or Codul contravențional stabilesc garanții suficiente, apte să asigure individualizarea sancțiunilor în fiecare caz particular, iar prin instituirea unor amenzii disuasive în cazurile de corupție electorale nu sunt afectate dispozițiile art. 46 din Constituție.

Pe acest fundal, Completul de judecată conchide că, prin sancționarea subiecților activi ai contravenției nominalizate legiuitorul a urmărit clar esența imperativă a asigurării necondiționată a drepturilor electorale, asigurându-se astfel atât prevenția specială cât și cea generală de a transmite mesaje comprehensibile asupra respectării legislației normative și descurajării actelor de corupție, situație ce este perfect viabilă inclusiv contravenientului, fiind astfel supus aspectelor inerente de a nu-și confirma propriu consimțământ în cadrul alegerilor avute loc la 20.10.2024.

De rând cu acest fapt, instanța apreciază ca declarativ argumentul recurentului prin care își manifestă dezacordul cu actul întocmit de către agentul constatator și cu hotărârea instanței de fond în privința nerecunoașterii vinovăției de către Busuiuc Maria, or această poziție de către instanță este privită ca fiind o metodă de apărare în condițiile în care la materialele cauzei există probe pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea faptei imputate.

Or, nerecunoașterea vinei de către contravenient reprezintă în principal un drept al său de a nu se auto incrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Astfel, se poate concluziona că de către agentul constatator a fost făcută o apreciere corectă a probelor acumulate, fiind just încadrate acțiunile Busuiuc Maria în baza art.47^1 alin.(1) Cod contravențional, fiind constatat faptul contravenției și vinovăția acestuia în comiterea ei, ultimei fiindu-i aplicată sancțiune contravențională echitabilă faptei comise sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., echivalent a 25 000 lei sancțiune care este în raport cu fapta comisă, cuantumul amenzii nedepășind limitele stabilite de legislator la dispoziția legii aplicate.

În acest context e de menționat și faptul, că amenda în cauză a fost axată la limita minimă a sancțiunii prevăzute de alin.(1) art.47^1 Cod contravențional.

În concluzie Completul de judecată notează că, nici un motiv din cele indicate în dispozițiile normelor cuprinse la art. 466 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate, iar o hotărâre legală nu poate fi casată din motive formale.

Astfel, reieșind din cele menționate, Completul de judecată consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de recurenta Busuiuc Maria împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026, pronunțată în cauza contravențională la contestația depusă de Busuiuc Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia în temeiul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional și a menține hotărîrea, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, Completul de judecată,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de recurenta Busuiuc Maria împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Busuiuc Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 415418 din 30 mai 2025 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia în temeiul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional, ca fiind neîntemeiat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 martie 2026 fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO